

495.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 26 sierpnia 1936 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o ko-
munalnym funduszu pożyczkowo-zapomogowym.**

Na podstawie art. 1 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o utworzeniu komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 448), zmienionego częściowo ustawą z dnia 10 marca 1932 r. o zmianie przepisów w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 329) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy składa się z dwóch osobnych funduszy: pożyczkowego i zapomogowego.

(2) Fundusz pożyczkowy tworzy się:

1) z $\frac{4}{7}$ wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału w opłacie monopolowej od spirytusu przekazywanych na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454);

2) z wpływów z 10%-wego dodatku komunalnego do państwowego podatku od spadków i darowizn przekazywanych komunalnemu funduszowi pożyczkowo-zapomogowemu zgodnie z art. 16 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

(3) Fundusz zapomogowy tworzy się:

1) z procentów płaconych przez Polski Bank Komunalny (§ 2) i procentów pochodzących z udzielanych pożyczek;

2) z $\frac{3}{7}$ wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału w opłacie monopolowej od spirytusu przekazywanych na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego zgodnie z art. 10 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych;

3) z wpływów z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego należnych związkom samorządowym za czas do dnia 31 grudnia 1934 r. a przekazywanych komunalnemu funduszowi pożyczkowo-zapomogowemu stosownie do postanowienia art. 8 ust. 4 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych;

4) z 35%-wych odliczeń od bieżących wpływów z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego — zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

(4) Odliczeń na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego dokonywać będzie Mi-

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przy każdorazowym rozdziale między związki samorządowe wpływów: a) z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji, b) z udziału w opłacie monopolowej od spirytusu oraz c) z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego.

(5) Dodatek komunalny do państwowego podatku od spadków i darowizn przekazuje się na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego w sposób przewidziany w § 70 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 113, poz. 937).

§ 2. (1) Komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy ulokowany jest w Polskim Banku Komunalnym, do którego należy techniczna strona administrowania funduszem i który za te czynności pobierać będzie $\frac{3}{4}\%$ w stosunku rocznym od sum udzielonych w formie pożyczek.

(2) Od sum wpłaconych do Polskiego Banku Komunalnego na rachunek funduszu pożyczkowo-zapomogowego Bank płacić będzie procenty w wysokości i według zasad obliczenia, jakie są lub będą w przyszłości przyjęte przez Poczтовую Kasę Oszczędności dla rachunków przekazowych (czekowych).

§ 3. Zgłoszenia o pożyczki i zapomogi z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego powinny być kierowane bezpośrednio do Polskiego Banku Komunalnego, który przedstawi je do decyzji specjalnej komisji (§ 4).

§ 4. (1) Komisja, o której mowa w § 3, urzędować będzie przy Polskim Banku Komunalnym i składać się będzie z przedstawiciela Ministra Spraw Wewnętrznych w charakterze przewodniczącego komisji, przedstawiciela Ministra Skarbu, dwóch przedstawicieli Związku Miast Polskich oraz dwóch przedstawicieli Związku Powiatów Rzeczypospolitej a nadto z dwóch przedstawicieli Polskiego Banku Komunalnego z prawem głosu doradczego.

(2) Przedstawiciele Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Rzeczypospolitej powołuje na każdy rok budżetowy Minister Spraw Wewnętrznych spośród kandydatów, przedstawionych corocznie w liczbie pięciu przez każdą z wymienionych organizacji.

(3) Posiedzenia komisji są prawomocne przy obecności przewodniczącego i trzech członków komisji posiadających prawo głosu stanowczego. Uchwały komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów uważa się za przyjęty ten wniosek, za którym głosował przewodniczący.

(4) Posiedzenie komisji zwołuje przewodniczący w porozumieniu z Polskim Bankiem Komunalnym. Członkowie komisji posiadający prawo głosu stanowczego otrzymują za każde posiedzenie diety w wysokości ustalonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Diety te obciążają fundusz pożyczkowo-zapomogowy.

§ 5. (1) Pożyczki krótko i długoterminowe z funduszu pożyczkowo-zapomogowego mogą być udzielane gminom miejskim, powiatowym związkom

samorządowym, związkom międzykomunalnym, utworzonym dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz centralnym zrzeszeniom samorządowym.

(2) Przez centralne zrzeszenia samorządowe, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 329) rozumieć należy w szczególności istniejące obecnie w Warszawie następujące instytucje:

1) Związek Miast Polskich, 2) Związek Powiatów Rzeczypospolitej, 3) Związek Gmin Wiejskich i 4) Gospodarcze Zrzeszenie Samorządu Terytorialnego, Spółdz. z o. o.

(3) Gminy wiejskie nie mogą samodzielnie zaciągać pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, natomiast powiatowe związki samorządowe mogą zaciągać pożyczki nie tylko w imieniu własnym na swoje potrzeby, lecz również na udzielenie pomocy kredytowej dla gmin wiejskich.

§ 6. (1) Pożyczki krótkoterminowe udzielane będą zasadniczo na okres czasu do 12 miesięcy. Komisja (§ 4) może przedłużyć termin ten do trzech lat, jak również może oznaczyć jaki procent wpływów przypadających dłużnemu związkowi samorządowemu będzie Polski Bank Komunalny potrącać na spłatę pożyczki.

(2) Pożyczki krótkoterminowe będą oprocentowane w wysokości 3% w stosunku rocznym, niezależnie od prowizji Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

(3) Pożyczki bezprocentowe udzielane będą tylko w przypadkach wyjątkowo ciężkiej sytuacji finansowej związku samorządowego stwierdzonej przez władzę nadzorczą nad tym związkiem. Od pożyczek tych związki samorządowe płacić będą tylko prowizję na rzecz Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

(4) Pierwszeństwo do otrzymania krótkoterminowych pożyczek z funduszu pożyczkowo-zapomogowego mieć będą te związki samorządowe, które znajdują się w ciężkiej sytuacji finansowej bądź z powodu zmniejszenia swych dochodów, bądź wskutek konieczności szybkiego pokrycia wydatku, który związek samorządowy obowiązany jest ponieść, a którego przewidzieć nie mógł w swym budżecie (np. wybuch epidemii).

(5) W zobowiązaniu dłużnym powinna być wyrażona zgoda związku samorządowego na przekazywanie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych należnych związkowi wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału związków samorządowych w opłacie monopolowej od spirytusu oraz dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego za pośrednictwem Polskiego Banku Komunalnego celem zabezpieczenia pożyczki zaciągniętej z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

§ 7. Pożyczki długoterminowe będą udzielane zasadniczo na okres nie dłuższy niż 30 lat. W przypadku uznania sytuacji finansowej związku samorządowego za wyjątkowo trudną może komisja powołana do przyznawania pożyczek z komunalne-

go funduszu pożyczkowo-zapomogowego, na prośbę związku samorządowego, popartą przez jego władzę nadzorczą przyznać pożyczkę długoterminową na okres dłuższy aniżeli lat 30 nie przekraczający jednak lat 50.

§ 8. (1) Pożyczki długoterminowe będą udzielane na następujące cele:

- a) na inwestycje, które związki samorządowe podejmują w wykonaniu ich ustawowych zadań, a które się nie rentują, jako to: szkoły, szpitale, przychodnie, przytułki, drogi, bruki i t. p.; w wyjątkowych przypadkach, w miarę rozporządzalnych kredytów, mogą być udzielane pożyczki długoterminowe również na dokończenie inwestycji rentujących się, o ile ich stan grozi zniszczeniem włożonego kapitału, lub też na spłatę zobowiązań krótkoterminowych zaciągniętych przez związek samorządowy na dokończenie takich inwestycji;
- b) na konwersję pożyczek krótkoterminowych zaciągniętych z funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

(2) Przy ubieganiu się o kredyty długoterminowe na cele wymienione w zdaniu drugim pod lit. a) niniejszego paragrafu powinien związek samorządowy wykazać, że wydatki na odnośne inwestycje były preliminowane w budżecie i pokrycie ich opierało się na realnych podstawach oraz że brak funduszy na ich wykończenie powstał z przyczyn nie dających się przewidzieć i niezależnych od związku samorządowego.

§ 9. (1) Pożyczki długoterminowe będą udzielane w złotych w złocie przy zastosowaniu postanowień art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 855) i oprocentowane będą na 2½% w stosunku rocznym, niezależnie od prowizji Polskiego Banku Komunalnego (§ 2). Udzielane one będą związkom samorządowym na skrytą dłużny związku w zasadzie bez osobnego zabezpieczenia pożyczki przez hipotekę albo zastaw, z wyjątkiem zabezpieczenia na wpływach z dodatków komunalnych do podatków państwowych od spożycia, zużycia względnie produkcji, udziału w opłacie monopolowej od spirytusu oraz dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego, na których w szczególności będzie zabezpieczona terminowa spłata procentów i rat amortyzacyjnych. Przy ubieganiu się o przyznanie pożyczki muszą związki samorządowe wykazać, iż stan ich gospodarki finansowej gwarantuje terminowy zwrot pożyczki i że wymienione wyżej wpływy wolne są od zajęcia.

(2) Wypłata pożyczek długoterminowych może nastąpić zarówno jednorazowo w całej sumie przyznanej pożyczki, jako też ratami.

(3) W skrypcie dłużnym, jaki ma być wystawiony przez związek samorządowy, powinien tenże związek przyjąć zobowiązanie, iż w oznaczonym okresie czasu wykaże zużycie pożyczki bądź jej rat na ten cel, na który pożyczka została udzielona. Przepis ten nie dotyczy pożyczek długoterminowych

powstałych z konwersji pożyczek krótkoterminowych.

(4) W przypadku zużycia pożyczki wbrew przeznaczeniu pożyczka podlega natychmiastowemu zwrotowi, ewentualnie przez bezzwłoczne zajęcie na jej spłatę wpływów komunalnych, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 10. Odsetki płatne są z góry w terminach półrocznych każdorazowo w dniach 1 czerwca i 1 grudnia — od każdorazowej pozostałości długu, przy czym odsetki należne za okres od pierwszego terminu ich płatności potrąca się z sumy pożyczkowej przy jej wypłacie.

§ 11. (1) Spłata pożyczek dokonywać się będzie w równych ratach półrocznych w terminach wymienionych w § 10, przy czym:

1) dla pożyczek z terminem do lat 10 — pierwsza rata płatna będzie po upływie 12 miesięcy od daty udzielenia pożyczki,

2) dla pożyczek z terminem dłuższym niż lat 10 — pierwsza rata płatna będzie po upływie 18 miesięcy od daty udzielenia pożyczki.

(2) Spłacanie ratami pożyczek długoterminowych powstałych z konwersji pożyczek krótkoterminowych rozpoczyna się od najbliższego terminu półrocznego w bezpośrednio następującym roku budżetowym.

(3) Komisja powołana do przyznawania pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego może ustalić spłatę pożyczki długoterminowej według planu amortyzacyjnego w ratach półrocznych, jednakowych przez cały okres umorzenia pożyczki, przy czym suma raty obejmowałaby częściową spłatę kapitału i spłatę odsetek.

(4) W przypadku uznania sytuacji finansowej związku samorządowego za wyjątkowo trudną może również komisja zawiesić spłatę kapitału wierzycielności nie dłużej jednak niż na lat 5 oraz zawiesić płatność odsetek albo częściowo lub całkowicie zwolnić od opłacania odsetek, jednak w zasadzie nie dłużej niż na lat 5.

(5) Zawieszenie płatności rat kapitału i płatności odsetek lub też zwolnienie od obowiązku opłacania odsetek nie zwalnia od obowiązku opłacania prowizji na rzecz Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

§ 12. Jeżeli w ciągu 14 dni od terminu płatności nie zostaną uiszczone należności wymienione w §§ 6, 9, 10 i 11, to od zaległych sum obliczane będą procenty w podwójnej wysokości. Zarazem na podstawie uchwały komisji przyznającej pożyczki, Polski Bank Komunalny przystąpi do egzekucji zaległych należności zgodnie z przepisami swego statutu, a przede wszystkim zajmie wpływy, o których mowa w §§ 6 i 9.

§ 13. Związkom międzykomunalnym utworzonym dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz centralnym zrzeszonym samorządowym mogą być udzielane z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego jedynie oprocentowane pożyczki, zarówno krótkoterminowe jak i długoterminowe na okresy czasu, ustalone dla związków samorządo-

wych w §§ 6 i 7 niniejszego rozporządzenia z tym, iż pożyczki długoterminowe będą udzielane centralnym zrzeszeniom samorządowym wyłącznie na cele wymienione w § 8 pod lit. b), a związkom międzykomunalnym na cele wymienione w § 8 pod lit. b) oraz na inwestycje, które związki te podejmują w wykonaniu ich zadań statutowych.

§ 14. (1) Przy ubieganiu się o przyznanie pożyczki centralne zrzeszenia samorządowe oraz związki międzykomunalne wymienione w § 5 muszą wykazać, iż stan ich gospodarki finansowej gwarantuje terminowy zwrot pożyczki. Pożyczki udzielane im będą na ich skrypt dłużny z zabezpieczeniem hipotecznym albo bankowym lub też z poręką związków samorządowych, albo za podkładem weksli wystawianych przez związki samorządowe.

(2) W przypadku starania się o pożyczkę przez Związek Miast Polskich lub przez Związek Powiatów Rzeczypospolitej — przedstawiciele interesowanych instytucji, występujący z jej ramienia jako członkowie komisji do rozdziału pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, nie biorą udziału w posiedzeniu komisji o tyle o ile ono dotyczy przyznania tejże pożyczki. Gdyby wskutek ich nieobecności w chwili głosowania zostało łącznie z przewodniczącym mniej niż 3 członków komisji posiadających prawo głosu stanowczego, decyzję komisji co do przyznania pożyczki odracza się do następnego posiedzenia.

§ 15. Z funduszu zapomogowego utworzonego w sposób przewidziany w § 1 ust. (3) niniejszego rozporządzenia będą udzielane zapomogi tym gminom miejskim i powiatowym związkom samorządowym na własne potrzeby, jak również dla gmin wiejskich, których dochody — bez ich własnej winy — nie wystarczają na wypełnienie ich własnych zadań ustawowych z tym, iż wpływy, o których mowa w p. 3 ust. (3) § 1 niniejszego rozporządzenia, zostają przeznaczone dla gmin miejskich, a przede wszystkim tych, które doznały uszczerbku w swych dochodach wskutek zniesienia komunalnego podatku od towarów przywożonych drogami żelaznymi i wodnymi, wpływy zaś, o których mowa w p. 4 ust. (3) § 1 niniejszego rozporządzenia, przeznaczone zostają na udzielanie zapomóg przede wszystkim tym gmi-

nom miejskim, które wskutek scalenia podatku przemysłowego poniosły uszczerbek w swoich dochodach. Związkom samorządowym objętym postępowaniem oddłużeniowym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 846) mogą być przyznawane zapomogi również w formie całkowitego lub częściowego umorzenia przyznanych poprzednio pożyczek. W związku z postępowaniem oddłużeniowym, w okresie do dnia 31 marca 1941 r., mogą być również z ogólnych środków komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego udzielane zapomogi centralnym zrzeszeniom samorządowym oraz instytucjom finansowym powstałym z udziałów związków samorządowych, a to do wysokości połowy corocznych wpływów funduszu.

§ 16. (1) Kontrola nad czynnościami Polskiego Banku Komunalnego związanymi z administrowaniem komunalnym funduszem pożyczkowo-zapomogowym należeć będzie do komisji, o której mowa w § 4.

(2) Polski Bank Komunalny obowiązany jest składać co kwartał Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdanie z administrowania komunalnym funduszem pożyczkowo-zapomogowym.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych:

- 1) z dn. 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 783),
- 2) z dn. 8 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 275),
- 3) z dn. 25 sierpnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 517),
- 4) z dn. 30 czerwca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 564),
- 5) z dn. 25 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 489),
- 6) z dn. 8 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 231).

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski